

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 356)

z dnia 10 września 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 356)

10 września 2015 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Gałązewskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag (COM(2015) 323, 355, 356, 359, 360, 361, 362, 366, 368, 370, 371, 373, 374, 375, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 387, 388, 390, 391, 394, 398, JOIN(2015) 29),
- w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Protokołu dodatkowego do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi (CETS No. 196) (COM(2015) 291 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,
- w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi (CETS No. 196) (COM(2015) 292 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,
- w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Trzecie sprawozdanie w sprawie wdrażania krajowych planów strategicznych oraz strategicznych wytycznych Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich (2007-2013) (COM(2015) 288 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Stachańczyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Nalewajk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji;

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Joanna Kowalska** i **Agnieszka Maciejczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Tomasz Jaroszyński**, **Konrad Kuszel** i **Andrzej Sakowicz** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Dorota Stankiewicz** – specjalista ds. systemu gospodarczego z BAS.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałązewski (PO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam członków Komisji, przedstawicieli rządu i inne osoby reprezentujące instytucje centralne. Przypominam o trybie debaty z pewnymi ograniczeniami. Porządek obrad otrzymali państwo drogą elektroniczną. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma. Przystępujemy zatem do jego realizacji.

Pkt I to informacja o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: COM(2015) 323, 355, 356, 359, 360, 361, 362, 366, 368, 370, 371, 373, 374, 375, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 387, 388, 390, 391, 394, 398 oraz JOIN(2015) 29. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcieliby zgłosić uwagi? Nie ma uwag. Stwierdzam zatem, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt II i III łącznie, dlatego że tematyka jest podobna. W obu przypadkach rząd jest reprezentowany przez pana ministra Piotra Stachańczyka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Sprawozdawcą do obu dokumentów jest pan poseł Marek Wójcik. Są to następujące dokumenty: Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Protokołu dodatkowego do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi (COM(2015) 291) oraz Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi (COM(2015) 292) i odnoszące się do nich projekty stanowiska RP. Bardzo proszę pana ministra o wprowadzenie do tematu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Piotr Stachańczyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mamy mówić dzisiaj o dwóch dokumentach COM(2015) 291 i 292. Tak jak już powiedział pan przewodniczący, są to decyzje Rady, których celem jest umożliwienie UE przystąpienia do aktów prawa międzynarodowego, Konwencji o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej zresztą w Warszawie w 2005 r., oraz protokołu dodatkowego do tej konwencji. Konwencja to jest instrument prawa międzynarodowego, który umożliwia zwalczanie i karanie czynów poprzedzających i przygotowujących popełnienie aktu terrorystycznego, natomiast protokół, który był negocjowany ostatnio w ramach Komitetu Rady Europy ds. Zagranicznych Bojowników i Zagadnień Pokrewnych rozszerza zakres przedmiotowy konwencji i nakazuje penalizację kilku czynów w nim wskazanych.

W tej sprawie de facto nie ma dyskusji o charakterze merytorycznym, jeśli chodzi o treść tych obu dokumentów. Jest absolutnie oczywiste, że konwencja jest potrzebna, jest bardzo dobrym aktem prawa międzynarodowego. Również wynegocjowany protokół jest aktem potrzebnym i przestępstwa w nim wskazane są przestępstwami, które jak najbardziej należy zwalczać. Tak że ten temat w tę stronę w ogóle nie idzie.

Dyskusja, która się toczy, dotyczy przystąpienia UE do tych dokumentów, a w szczególności, jeśli chodzi o to, czy do protokołu powinna przystąpić tylko UE, czy też UE i państwa członkowskie. Prowadzi nas to w związku z tym do kolejnego pytania, czy kompetencje w tym zakresie, z uwagi na zakres przedmiotowy protokołu, należą do kompetencji mieszanych, czy do kompetencji wyłącznych UE.

Jeśli chodzi o samą konwencję, to sytuacja jest taka, że wiele krajów członkowskich jest już stroną konwencji, w tym Polska. Są też kraje, które w ogóle jej nie podpisały, i kraje, które podpisały i nie ratyfikowały, i nie są stronami konwencji. Jednakże kwestia skutków prawnych przystąpienia UE jest może w mniejszym stopniu problemem rządu polskiego, bo my, jak mówię, jesteśmy stroną tej konwencji.

Natomiast jeśli chodzi o protokół, to tutaj nasze stanowisko jest bardzo przemyślane, konsekwentne, oparte o analizy prawne przeprowadzone oczywiście nie tylko przez Ministra Spraw Wewnętrznych, który jest w tej sprawie podmiotem właściwym, bo to my odpowiadamy za zwalczanie terroryzmu, ale stanowisko rządu oparte jest przede wszystkim o oceny prawne Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Rządowego Centrum Legislacji. Sprowadza się ono do stwierdzenia, że wbrew stanowisku Komisji Europejskiej treść, przedmiot, o którym tu mówimy, nie należy do kompetencji wyłącznych UE, tylko do kompetencji mieszanych, i dlatego stronami powinny być zarówno państwa członkowskie, jak i UE. Czyli przystąpienie do protokołu przez UE nie powinno zamykać drogi do przystąpienia do tego protokołu dla państw członkowskich. Uważamy, że brak jest aktów prawa UE, których zakres byłby tożsamy z materiały wynikającą z protokołu. Te, które są, dotyczą tej materii tylko w ograniczonym fragmencie, a nie w zasadniczym, o czym jest mowa we właściwym w tych

sprawach orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości. Uważamy również, że protokół nie wpływa na ogólne zasady UE i nie zmienia ich zakresu, więc i ta przesłanka wyłączności UE tutaj odpada.

Reasumując, rząd w swoim stanowisku, podobnie zresztą jak rządy wielu innych krajów członkowskich, z tego co wiemy, będzie dążył do przyjęcia przez Komisję do wiadomości i do przyjęcia w ramach dyskusji, że jeśli chodzi o protokół, to mamy do czynienia z kompetencją mieszaną, a nie kompetencją wyłączną, i że państwu członkowskiemu musi zostać pozostawiona możliwość przystąpienia do tego protokołu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałązewski (PO):

Dziękuję. Poproszę posła sprawozdawcę, Marka Wójcika, o wygłoszenie swojej opinii.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Pan minister omówił charakter dokumentów, którymi się zajmujemy, i rzeczywiście tak naprawdę spór dotyczy spraw prawno-formalnych. Ja, podobnie jak pan minister, stoję na stanowisku, że rzeczywiście i państwa członkowskie, i UE powinny być stronami zarówno konwencji, jak i protokołu, w związku z czym wnoszę o poparcie przez Komisję stanowiska rządu.

Natomiast chciałbym się dopytać, czy wiadomo panu ministrowi, które państwa zakończyły już procedury ratyfikacyjne, które są już stronami konwencji, a które jeszcze tego nie zrobiły. Jak to wygląda?

Przewodniczący poseł Andrzej Gałązewski (PO):

Dziękuję. Proponuję dyskusję. Jeżeli ktoś chciałby zabrać głos, to proszę bardzo się zgłaszać. Nikt się nie zgłasza. W takim razie poproszę tylko o odpowiedź na pytanie pana posła sprawozdawcy.

Sekretarz stanu w MSW Piotr Stachańczyk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o konwencję, bo co do protokołu, to jest jeszcze za wcześnie, żeby ktokolwiek go podpisał czy ratyfikował, natomiast konwencji nie podpisały Czechy. Podpisały i nie ratyfikowały: Belgia, Grecja, Irlandia, Włochy i Wielka Brytania.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałązewski (PO):

Dziękuję. Nie było więcej zgłoszeń do dyskusji. Proponuję następującą konkluzję. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie ustawowym dokumenty COM(2015) 291 i 292 i podzieliła zastrzeżenia rządu dotyczące dokumentu COM(2015) 292. Czy są zastrzeżenia do takiej konkluzji? Nie ma. Zatem konkluzja została przyjęta. Zamykam rozpatrywanie pkt II i III.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt IV, który będziemy rozpatrywać w trybie regulaminu Sejmu. Jest to Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Trzecie sprawozdanie w sprawie wdrażania krajowych planów strategicznych oraz strategicznych wytycznych Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 (COM(2015) 288) i odnoszące się do niego stanowisko rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Tadeusza Nalewajka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę o wprowadzenie do tematu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jest tak, jak pan przewodniczący powiedział: każdy kraj w ramach krajowego programu strategicznego składa corocznie sprawozdanie. Jest to sprawozdanie ostatecznie na koniec 2013 roku. Komisja analizuje te sprawozdania i przedstawia do akceptacji parlamentu. Oczywiście w tych sprawozdaniach określa się przede wszystkim, czy były zrealizowane cele w ramach funduszu rozwoju obszarów wiejskich. Po drugie, kwestie priorytetów w poszczególnych osiach, które były w PROW 2007-2014, i całokształt wykorzystania środków finansowych.

Jest jeszcze taka konkluzja do raportu, że mimo kryzysu gospodarczego przebieg wykorzystania i wskaźniki zostały osiągnięte zgodnie z planem. MRiRW nie zgłasza uwag do przedstawionego przez Komisję Europejską sprawozdania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Posłem sprawozdawcą jest pan poseł Kazimierz Gołojuch. Bardzo proszę o przedstawienie swojej opinii.

Poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, jak pan minister powiedział, sprawozdanie obejmuje okres od początku programowania, czyli od 2007 do końca 2013 roku. Trzeba tutaj tylko dodać, że rok 2013 odpowiada końcowemu okresowi programowania, niemniej zgodnie z zasadą $n+2$ państwa członkowskie mogą ponosić wydatki na programy na lata 2007-2013 do końca 2015 r.

Zgodnie ze strategicznymi wytycznymi Wspólnoty UE w sprawie rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 te środki zostały podzielone na poszczególne osie priorytetowe. Przypomnę tylko, bo większość z państwa na pewno je zna, że pierwsza oś to poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, druga to poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich, trzecia to poprawa życia na obszarach wiejskich i promowanie zróżnicowania gospodarki wiejskiej i czwarta oś – Leader – jest nowa. Polega ona na wsparciu funkcjonowania lokalnych grup działania i tworzenia lokalnych strategii rozwoju.

To sprawozdanie jest obszerne. Nie będę omawiał, jak ono było realizowane w poszczególnych krajach członkowskich, tylko powiem ogólnie, a później odniosę się do naszego kraju, do Polski. Ilość środków przeznaczonych na programy to 96,2 mld euro, na poszczególne osie: na oś pierwszą 33 proc. środków, na oś drugą – 45 proc., na oś trzecią – 14 proc. i na oś czwartą – Leader – 6 proc.

Na koniec 213 r. państwa członkowskie czyli 27 państw członkowskich zrealizowały wydatki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich wynoszące łącznie 71 mld euro, czyli 74 proc. całkowitego budżetu. Absorpcja środków unijnych jest wyraźnie zróżnicowana w zależności od osi PROW, i tak w latach 2007-2013 stosunkowo najpełniejsze wykorzystanie PROW miało miejsce w ramach osi drugiej, czyli poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich. Kanalizacja i wodociągowanie to główne inwestycje. Natomiast najniższe w przypadku osi czwartej Leader.

W ramach osi pierwszej z EFROW wykorzystano 21,5 mld euro, czyli 68 proc. planowanych środków. Jakie to ma odniesienie do naszego kraju? W Polsce do 2013 r. wykorzystano około 9,6 mld euro z EFROW, czyli 71,28 proc. całkowitej alokacji dla Polski. Średnia unijna jest nieco wyższa i wynosi 74 proc., przy czym dość wysoki i wyższy niż średnia unijna był stopień realizacji środków na oś pierwszą, bo wynosił 75,3 proc. Niższy zaś był od średniej UE, czyli 27 krajów, w ramach osi trzeciej – 54,5 proc. oraz osi czwartej – 41,9 proc. W skali 27 krajów UE najwięcej środków wykorzystano na poprawę środowiska naturalnego i terenów wiejskich, a najmniej, jak już wspominałem, na program Leader, czyli oś czwartą.

W Polsce wykorzystanie dostępnej alokacji EFROW w zakresie osi pierwszej i PROW – poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, jest wyższe od średniej unijnej, natomiast wykorzystanie środków w odniesieniu do pozostałych osi PROW jest niestety niższe od średniej dla 27 krajów UE.

To sprawozdanie, jak już wspominałem, jest bardzo obszerne. Można analizować poszczególne kraje, ale myślę, że naszym zadaniem jest to, żeby z tego sprawozdania wyciągnąć pewne wnioski do PROW na lata 2014-2020. Wiadomo, że PROW został już przyjęty w grudniu 2014 r. Pojawiło się natomiast wiele rozporządzeń nie do końca trafionych. Mam tu na myśli rozporządzenie dotyczące młodego rolnika. Chciałbym zapytać pana ministra w nawiązaniu do sprawozdania i do nowego PROW, czy to nieudane rozporządzenie zostanie zmienione i zostaną wyciągnięte wnioski również z tego sprawozdania na lata 2007-2013? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję, panie pośle. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie ma chętnych. W takim razie prosiłbym pana ministra o odpowiedź na pytanie pana posła.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, tak jak pan poseł sprawozdawca powiedział, jest $n+2$. I myślę, że na dzisiaj jest to słuszne założenie, bo mamy wykorzystanie środków, jeżeli chodzi o PROW, 92,15. Wiadomo, że w niektórych wykorzystanie było 86, bo to są rolno-środowiskowe, jest łatwiej o dostęp. Natomiast tu, gdzie są środki inwestycyjne, gdzie trzeba składać aplikacje co roku czy w ramach ogłaszanych konkursów. I myślę, że jest jeszcze u nas dodatkowy element – ilość gospodarstw, które mamy, i potencjalnych beneficjentów, czyli cała machina, która chodzi, ale mam nadzieję, że sobie z tym spokojnie daliśmy radę.

Oczywiście biorąc uczestników gry – rolników, samorządy, ośrodki doradztwa i wszyscy, którzy na to pracują. Oczywiście też bardzo ważny element, tak jak pan poseł powiedział, bieżąca reakcja na pewne zdarzenia i wykorzystanie środków. Wiem z historii, bo mam przyjemność kilka lat pracować, że tu, gdzie było nasilenie na składanie wniosków, to po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący i Komisję środki były przesuwane.

I teraz bardzo ważna kwestia, którą pan poseł poruszył, oczywiście wykorzystanie poprzedniej perspektywy na rzecz następnej. Wiemy o tym elemencie, Komisja podczas negocjacji nam to sugerowała i wywierała pewien nacisk, ale powiem państwu, że musimy to zmienić i jesteśmy w trakcie uzgadniania z Komisją Europejską i chcemy to w ciągu pół roku zmienić, bo dam państwu taki przykład, że część ludzi była zaskoczona w sensie takim, że rolnik zapisał gospodarstwo synowi, po pewnym czasie przyszedł termin składania wniosków o płatności bezpośrednie i to było nazwane elementem zarządzania, czyli zaczął on w ciągu roku wykonywać pewne czynności i nie mógł być beneficjentem. Nie jest to więc życiowe. Można to wywnioskować nawet ze składanej liczby wniosków. Zmienimy to. Chodzi o nowy nabór 2014-2020, bo o tym mówimy. Jesteśmy już na etapie rozmów z Komisją Europejską, poszła wczoraj publiczna informacja w eter, które elementy nie będą traktowane jako zarządzanie, między innymi składanie wniosków o płatności bezpośrednie czy płatności do zwierząt i inne te elementy, które eliminowały pod hasłem „urządzenie gospodarstwa”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałazewski (PO):

Dziękuję. Nie było zgłoszeń do dyskusji proponuję więc zamknięcie tego punktu następującą konkluzją: Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu COM(2015) 288 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Czy jest sprzeciw? Nie ma. Konkluzja została przyjęta. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Pkt V to sprawy bieżące. Mam taki komunikat, że jutro o godzinie 12.00 w sali kolumnowej będziemy mieli posiedzenie naszej Komisji do Spraw Unii Europejskiej wspólnie z Komisją Administracji i Spraw Wewnętrznych poświęcone problematyce imigracyjnej. Zapraszam. Oczywiście może się ono przesunąć z godziny 12.00 na godzinę bezpośrednio po zakończeniu głosowań, gdyby głosowania się przeciągnęły.

Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie ma chętnych. Zamykam rozpatrywanie pkt V i jednocześnie informuję, że porządek obrad został wyczerpany. Protokół będzie dostępny w sekretariacie. Zamykam posiedzenie Komisji.